

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno Din 16.—, četrtletno Din 9.—, inozemstvo Din 64.—. — Poštno-čkovni račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5

Telefon interurban 113.

Cena inseratov: cela stran Din 2000.—, pol strani Din 1000.—, četrt strani Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—, 1/16 str. Din 125.—, Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Vloge v vseh denarnih zavodih so popolnoma varne!

(Piše dr. Anton Jerovšek, ravnatelj Tiskarne sv. Cirila, načelnik Spodnještajerske ljudske posojilnice in predsednik ravnateljstva Mestne hranilnice v Mariboru.)

Že od junija sem širijo neodgovorni ljudje med ljudstvom razne govorice, da bode država v bankah, hranilnicah in posojilnicah vzela od vseh vlog 20% ali celo 25%, drugi zopet begajo ljudstvo, da bode denar, ki leži shranjen v denarnih zavodih, »povegran«, ali da bo izgubil veljavo itd. S tem se ljudje po nepotrebnem vznemirjajo in plašijo. Dela pa se s tem našemu gospodarstvu tudi občutna škoda. Taki zbegani ljudje dvigajo svoj težko prihranjen denar iz hranilnic in posojilnic ter iz bank in ga shranjujejo doma po raznih kotih in nogavicah, ali ga zakopajo, ali pa velikokrat zapravijo. S tem mnogokrat izgubijo svoj denar, tatovi, ki vedo za skrite denarje, jim ga ukradejo, ali denar jim mnogokrat sprhni ali zgori ali ga uničijo miši in podgane. Imam že 25 let opraviti v posojilnici in imam v tem oziru mnoge izkušnje. Pri izbruhu vojne so ljudje navalili na Spodnještajersko ljudsko posojilnico in na druge ter so zahtevali svoje vloge nazaj, ker so se bali za denar. Bil sem takrat v posojilnici popolnoma sam in sem bil v eni esebi za tajnika in za blagajnika, ker so drugi bili mobilizirani. Neka žena, ki še sedaj živi in jo dobro poznam, dvigne celo svojo vlogo, pobaše denar, gre z njim na Glavni trg in ga tam izgubi. Pošten človek denar najde in ji ga zopet izroči. Drugo jutro je bila ta žena prva v posojilnici in je prinesla ves denar nazaj. Pred natlačeno polno sobo zbeganih ljudi glasno reče: »Ljudje, ne bodite nespametni! Pustite denar v posojilnici, kjer je najbolje shranjen. Jaz sem včeraj celo vlogo dvignila, na Glavnem trgu pa sem jo izgubila. K sreči sem jo dobila nazaj in zdaj zopet ves denar vložim.« Ljudje so to slišali, malo premišljevali in v pol uri se je soba spraznila — edšili so, ne da bi dvignili svoj denar. Od tistega dneva naprej so začeli denar nositi nazaj in v nekaj mesecih je imela posojilnica toliko vlog, da jih noben zavod ni hotel obrestovati in smo vloge v kleti v suhih škrinjah morali zakopati, ker nismo vedeli, kam z njimi. To naj bo nauk za zbegane vlagatelje!

Nobena država se denarja v hranilnicah, posojilnicah in bankah še ni polastila. Če država hoče od državljanov dobiti denar, ima za to sredstev dovolj. Naloži lahko oddajo premoženja in s tem ne doseže samo vlog in gotovega denarja, ampak tudi vse nepremičnine. L. 1920 je odtegnila država pri žigosanju 20%. Tisti, ki so imeli denar v denarnih zavodih, niso niti pare izgubili. Ali ni torej denar v posojilnicah in bankah bolj varen, kakor doma?

Drugi se zopet bojijo, da bo denar v posojilnicah in bankah in hranilnicah razvrednoten (povegran). Ta strah je popolnoma prazen. Ako bi denar izgubil veljavo, jo izgubi ves denar, bodisi da je shranjen v posojilnici, ali če ga imaš v kakem starem »štumfu«, ali v svojem žepu doma. Zato pusti denar mirno v posojilnici, kjer je vsaj varen pred tatovi.

Denarni zavod, v katerem imaš denar naložen, seveda ne more naenkrat izplačati vsem vlagateljem vseh vlog. Posojilnica nima denarja doma v blagajni, ampak ima denar na obresti izposojen, ker drugače bi za naložen denar ne mogla izplačevati obresti. Denarni zavod bi moral prej posojila odpovedati, da bi dobil denar. To pa bi trajalo mesce in mesce, preden bi se dalo na ta način priti do denarja. Koliko zmešnjave bi to povzročilo! Zato pa bodi miren in pusti denar v posojilnici!

Razni lopovi pa preplašene vlagatelje tudi ogoljufajo za hranilne knjižice. V nekem mariborskem zavodu se je v soboto dopoldne zgodilo to-le: Zbegani vlagatelj bi bil rad dvignil iz svoje hranilne knjižice ves denar, to je 5000 D. Tega ni dobil. Takoj pristopi k njemu lopov in mu ponudi za knjižico 2000 Din, če mu jo da. Lopov pravi: »Denarja tako ne boš več dobil na to knjižico, če hočeš, jaz ti dam 2000 Din za knjižico. Na ta način dobiš vsaj nekaj. In zbegani vlagatelj proda lopovu hranilno knjižico za 2000 Din, na kateri je bilo vloženi 5000 Din. Teh 5000 Din bo lopov čez nekaj časa dvignil in kmét bo ogoljufan za 3000 Din. Ne nasedajte torej lopovom in goljufom, ki bodo hoteli te dni zmedo izkoristiti.

Po nekod imajo navado, da pravijo mladim ljudem, če kaj nepremišljenega naredijo. »Pamet nučaj«, pa »gvant šparaj«. Ne dajte se begati! Ohranite mirno kri! Ta nasvet Vam prihaja od Vašega dobrega in izkušenega prijatelja, ki na polju denarstva še nikdar nikomur ni nič napačnega svetoval.